

Decizie

05 noiembrie 2021

mun. Bălți

Colegiul civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Bălți

În componența:

Președintele colegiului

Iulia Grosu

Judecători

Adriana Garbuz și Andrian Ciobanu

studiind recursul declarat de către SRL „BPM-PLUS”, împotriva încheierii Judecătoriei Bălți, sediul Fălești din 15 iulie 2021, în cauza civilă la cererea înaintată de SRL ”Ioxaleama” către SRL ”BPM-PLUS”, cu privire la desființarea hotărârii arbitrale a Curții de Arbitraj Economic a RM din 28 noiembrie 2019, și cererea depusă SRL ”BPM-PLUS” împotriva SRL ”Ioxaleama”, cu privire la eliberarea titlului executoriu în temeiul hotărârii arbitrale emisă la 28 noiembrie 2019,-

a constatat:

Poziția instanței de fond:

În fapt, în luna martie 2018 SRL „BPM „PLUS” s-a adresat către Curtea de Arbitraj Economic a Republicii Moldova, cu cerere de arbitraj, privind încasarea de la SRL „Ioxaleama” în beneficiul SRL „BPM „Plus” a sumei datoriei de bază de 413886,30 lei, a penalității 249751,07 lei și a contravalorii taxei de arbitraj 16850 lei.

Prin hotărârea Curții de Arbitraj Economic a Republicii Moldova din 25 septembrie 2018, pronunțată în cauza la cererea de arbitraj, înaintată de SRL „BPM-PLUS” către SRL „Ioxaleama” cu privire la încasarea sumei datoriei, penalității și taxei de arbitraj au fost admise integral pretențiile reclamantei SRL „BPM-PLUS”, fiind încasate de la SRL „Ioxaleama” 413886,30 lei în contul achitării datoriei, 249751,07 lei cu titlu de penalitate și taxa de arbitraj în mărime de 16850,39 lei, iar în total 680487,39 bani.

Prin încheierea Judecătoriei Bălți sediul Fălești din 27 martie 2019 s-a admis cererea SRL „Ioxaleama” către SRL „BPM-PLUS” privind desființarea hotărârii arbitrale. S-a desființat total Hotărârea arbitrală emisă la data de 25 septembrie 2018 de către arbitrul unic al Curții de Arbitraj Economic a Republicii Moldova - Țelihov Alexandr, în pricina arbitrală nr. 2-15/218, prin care s-a admis acțiunea înaintată de SRL „BPM-PLUS” împotriva SRL „Ioxaleama” privind încasarea datoriei, a penalității și a taxei de arbitraj, fiind dispusă încasarea de la SRL „Ioxaleama” în beneficiul SRL „BPM-PLUS” a sumei de 413886,30 lei în contul achitării datoriei, a 249751,07 lei cu titlu de penalitate și a taxei de arbitraj în mărime de 16850,39 lei, iar în total 680487,39 lei.

Instanța de judecată a ajuns la concluzia că condițiile contractului de vânzare-cumpărare nr. 2021 din 15.11.2016, inclusiv și clauza de arbitraj nu produc efecte asupra raporturilor apărute între companii în legătură cu livrarea mărfurilor în temeiul facturilor fiscale nr. FB 9475939 din

10.05.2016 FB 9477311 din 29.05.2016, FB 9826624 din 07 august 2016, FB 9828735 din 19.08.2016, FB 9827669 din 19.08.2016.

Pe marginea recursului declarat de SRL „BPM Plus” Curtea de Apel Bălți a pronunțat decizia din 07.06.2019 prin care a menținut încheierea Judecătoriei Bălți, sediul Fălești din 27.03.2019.

La data 23.07.2019 SRL „BPM „PLUS” repetat s-a adresat către Curtea de Arbitraj Economic a

Republicii Moldova, cu cerere de arbitraj privind încasarea de la SRL „Ioxaleama” în beneficiul SRL „BPM „Plus” a sumei datoriei de bază de 299632 lei, a penalității 299262,88 lei, a contravalorii taxei de arbitraj în mărime de 63138,94 lei și restituirea taxei de arbitraj de 18425,69 lei.

Prin hotărârea Curții de Arbitraj Economic a Republicii Moldova din 28 noiembrie 2019 pronunțată în cauza la cererea de arbitraj, înaintată de SRL „BPM-PLUS” către SRL „Ioxaleama” cu privire la încasarea sumei datoriei, penalității și taxei de arbitraj au fost admise integral pretențiile reclamantei SRL „BPM-PLUS”, fiind încasate de la SRL „Ioxaleama” suma de 299632 lei cu titlu de datorie, a penalității în mărime de 299262,88 lei, a contravalorii taxei de arbitraj în mărime de 63138,94 lei și a taxei de arbitraj de 18425,69 lei.

SRL „Ioxaleama” solicită desființarea hotărârii arbitrale emisă de Curtea de Arbitraj Economic a Republicii Moldova la 28.11.2019, menționând, că după analiza hotărârii Curții de Arbitraj Economic a Republicii Moldova din 28 noiembrie 2019, a constatat că aceasta este nefondată fiind emisă contrar cadrului legal.

Menționează, că prin încheierea Judecătoriei Bălți sediul Fălești din 27 martie 2019 s-a desființat total Hotărârea arbitrală emisă la data de 25 septembrie 2018 de către arbitrul unic al Curții de Arbitraj Economic a Republicii Moldova, având ca temei prevederile art. 480 alin. (2) lit. g) Cod de procedură civilă și anume pe motivul că, hotărârea arbitrală conține dispoziții în probleme ce depășesc limitele convenției arbitrale.

Totodată, în prezenta cauză se constată existența temeiului de desființare a hotărârii arbitrale din

28.11.2019 prevăzute în art. 480 alin. (2) lit. f) și h) Cod de procedură civilă, care stipulează că, Hotărârea arbitrală se desființează în cazul în care: f) partea interesată nu a fost înștiințată legal despre alegerea (numirea) arbitrilor sau despre dezbaterile arbitrale, inclusiv despre locul, data și ora ședinței arbitrale sau, din alte motive întemeiate, nu s-a putut prezenta în fața arbitrajului pentru a da explicații; h) hotărârea arbitrală încalcă principiile fundamentale ale legislației Republicii Moldova sau bunele moravuri.

În așa mod, sub acest aspect este necesar a se reține că instanța de arbitraj neîntemeiat a purces la examinarea cauzei și nu a admis cererea de amânare a ședinței de examinare.

Prin urmare, în cauza respectivă antrenarea lui Colin Serghei, în calitate de intervenient accesoriu, era obligatorie, or, din înscrierile anexate de către SRL „Ioxaleama”, la cauza de arbitraj, în special recipisa scrisă de managerul SRL „BPM-PLUS”, în persoana lui Colin Serghei Anatoli, se confirmă achitarea integrală a costului cimentului livrat.

Mai mult decât atât, conform recipisei menționate supra, se constată că suma a fost achitată în casieria SRL „BPM Plus”.

Prin urmare, în adresa SRL „Ioxaleama”, cu sediul în s. Mărăndeni, raionul Fălești de către SRL „BPM-PLUS”, a fost livrat ciment de mai multe ori, iar de fiecare dată plata pentru cantitatea livrată era achitată în numerar managerului SRL „BPM-PLUS”, în persoana lui Colin Serghei Anatoli, fapt ce se confirmă prin recipisa scrisă și semnată personal de ultimul.

Având în vedere circumstanțele descrise mai sus, Colin Serghei, urma a fi atras în procesul în cauză în calitate de intervenient accesoriu din partea SRL „Ioxaleama”, or, circumstanțele cauzei, sunt în legătură directă cu drepturile și obligațiile acestuia, precum și cu drepturile și obligațiile lui în raport cu SRL „Ioxaleama”.

Prin urmare este evident faptul că hotărârea adoptată în prezenta cauză influențează drepturile și obligațiile lui Colin Serghei față de SRL „Ioxaleama” și viceversa.

Totodată, este de menționat că în situația în care Colin Serghei a scris o cerere de amânare, este evident că acesta are un interes în soluționarea cauzei respective.

La fel, este de menționat că, în urma pronunțării hotărârii, SRL „Ioxaleama” pierde dreptul de a înainta pretenții împotriva lui Colin Serghei, atâta timp cât instanța de arbitraj a examinat cauza fără antrenarea acestuia în calitate de intervenient accesoriu.

În aceeași ordine de idei, menționează că prin examinarea cauzei fără ca partea interesată să atragă în proces intervenientul accesoriu, faptele și raporturile juridice stabilite prin hotărâre nu au efecte juridice la examinarea acțiunii de regres depuse împotriva intervenientului.

Menționează că instanța de arbitraj a examinat cauza cu încălcarea dreptului la un proces echitabil prevăzut de art. 6 alin. (1) din Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților fundamentale.

Prin urmare, în cazul când hotărârea arbitrală încalcă principiile fundamentale ale legislației Republicii Moldova sau bunele moravuri, aceasta urmează a fi desființată.

Pornind de la motivele invocate, consideră SRL ”Ioxaleama” că în prezenta speță sunt prezente temeiuri pentru a constata, că litigiul examinat de către Curtea de Arbitraj Economic la examinarea

cauzei a încălcat dreptul la un proces echitabil în sensul art. 6 paragraf 1 din Convenție, inclusiv principiile fundamentale ale legislației Republicii Moldova, cum este egalitatea în fața legii, nemijlocirii, contradictorialității și egalității părților în drepturile procedurale, disponibilității în drepturi a participanților la proces, motiv din care hotărârea arbitrală este pasibilă a fi desființată.

În drept, reclamantul a invocat prevederile art. 477-481 Codul de procedură civilă.

La 19 februarie 2020 în Judecătoria Bălți sediul Fălești a fost înregistrată cererea SRL ”BPM-PLUS” către SRL ”Ioxaleama” pentru eliberarea titlului executoriu în baza hotărârii arbitrale.

Invocă, că nu vede obstacole pentru a examina și cererea privind desființarea hotărârii arbitrate, și cererea privind eliberarea titlului executoriu în temeiul hotărârii arbitrate pe dosarul nr. 2-20001096-09-2-03012020, în temeiul clauzei de arbitraj înserate la pct. 7.5 al contractului nr. 2021 din 15.11.2016, or, SRL „BPM-PLUS” a avut câștig de cauză.

Conducându-se de prevederile art. 482 al. 2 CPC RM, solicită de a elibera titlul executoriu pe dosarul nr. 2-15/2018 din 28.11.2019 privind încasarea de la SRL „Ioxaleama”, în beneficiul SRL „BPM-PLUS” a penalității în sumă de 299262,88 lei, datoriei de bază în sumă de 299632,00 lei, dobânzii de întârziere în mărime 63138,94 lei, cheltuielilor pentru taxa de arbitraj în valoare de 18 425,69 lei, cheltuielilor pentru taxa de stat în valoare de 100,00 lei. Suma totală spre încasare constituie 680559,51 lei. Hotărârea a fost pronunțată la 28.11.2019 de către A. Palii, judecător al Curții de Arbitraj Economic a Republicii Moldova a Asociației de Arbitraj din RM, cu sediul: Republica Moldova, municipiul Chișinău, bd. Mircea cel Bătrîn, 20/3, oficiile 99-100. Părțile au primit hotărârea la data de 03.12.2019.

În drept, au fost invocate prevederile art. 480, 482 alin. (2) Codul de procedură civilă.

Prin încheierea Judecătoriei Bălți sediul Fălești din 10 noiembrie 2020 cererile depuse de SRL „Ioxaleama” și SRL „BPM PLUS” au fost conexe într-un singur proces (fila dosarului 95-96).

Prin încheierea Judecătoriei Bălți sediul Fălești din 24 decembrie 2020 a fost admisă cererea de desființare a hotărârii arbitrale depuse de SRL „Ioxaleama”, iar cererea de eliberare a titlului executoriu depusă de SRL „BPM PLUS” a fost respinsă (f.d.107-121).

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 15 aprilie 2021 încheierea Judecătoriei Bălți sediul Fălești din 24 decembrie 2020 a fost casată, iar cauza civilă restituită la rejudecare (f.d. 153- 159).

La 09 iunie 2021 reprezentantul reclamantului, avocatul Frecăuțanu Iuri a înaintat cerere suplimentară, prin care a solicitat desființarea hotărârii arbitrale adiționale a Curții de Arbitraj Economic a Republicii Moldova din 30 martie 2021 (f. d. 195-198).

În motivarea pretențiilor expuse în cererea suplimentară au fost invocate următoarele circumstanțe:

În luna martie 2018 SRL „BPM PLUS” s-a adresat către Curtea de Arbitraj Economic a Republicii Moldova, cu cerere de arbitraj, privind încasarea de la SRL „Ioxaleama” în beneficiul SRL „BPM Plus” a sumei datoriei de bază de 413886,30 lei, a penalității 249751,07 lei și a contravalorii taxei de arbitraj 16850 lei.

Prin hotărârea Curții de Arbitraj Economic a Republicii Moldova din 25 septembrie 2018, pronunțată în cauza la cererea de arbitraj, înaintată de SRL „BPM- Plus” către SRL „Ioxaleama” au fost admise integral pretențiile reclamantei SRL „BPM-PLUS”, fiind încasate de la SRL „Ioxaleama” 413886,30 lei în contul achitării datoriei, 249751,07 lei cu titlu de penalitate și taxa de arbitraj în mărime de 16.850,39 lei, iar în total 680487,39 bani.

Prin încheierea Judecătoriei Bălți sediul Fălești din 27 martie 2019 s-a admis cererea SRL „Ioxaleama” către SRL „BPM-PLUS” privind desființarea hotărârii arbitrale. S-a desființat total Hotărârea arbitrală emisă la data de 25 septembrie 2018.

Instanța de judecată a ajuns la concluzia că condițiile contractului de vânzare- cumpărare nr. 2021 din 15.11.2016, inclusiv și clauza de arbitraj nu produc efecte asupra raporturilor apărute între companii în legătură cu livrarea mărfurilor în temeiul facturilor fiscale nr. FB 9475939 din 10.05.2016 FB 9477311 din 29.05.2016, FB 9826624 din 07.08.2016, FB 9828735 din 19.08.2016, FB 9827669 din 19.08.2016.

Curtea de Apel Bălți a pronunțat decizia din 07.06.2019 prin care a menținut încheierea Judecătoriei Bălți, sediul Fălești din 27.03.2019.

La data 23.07.2019 SRL „BPM „PLUS” repetat s-a adresat către Curtea de Arbitraj Economic a

Republicii Moldova, cu cerere de arbitraj privind încasarea de la SRL „Ioxaleama” în beneficiul SRL „BPM Plus” a sumei datoriei de bază de 299632 lei, a penalității 299262,88 lei, a contravalorii taxei de arbitraj în mărime de 63138,94 lei și restituirea taxei de arbitraj de 18425,69 lei.

Prin hotărârea Curții de Arbitraj Economic a Republicii Moldova din 28.11.2019 pronunțată în cauza la cererea de arbitraj, înaintată de SRL „BPM-PLUS” către SRL „Ioxaleama” cu privire la încasarea sumei datoriei, penalității și taxei de arbitraj au fost admise integral pretențiile reclamantei SRL „BPM PLUS,,.

Prin încheierea din 24 decembrie 2020 a judecătoriei Bălți, sediul Fălești s-a dispus admiterea cererii SRL „Ioxaleama”, desființarea totală a hotărârii arbitrale emisă la 28 noiembrie 2019.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 15.04.2021 s-a casat încheierea Judecătoriei Bălți, sediul Fălești din 24 decembrie 2020 în pricina civilă la SRL „Ioxaleama” împotriva SRL „BPM-PLUS” cu privire la desființarea hotărârii arbitrale și cererea SRL „BPM-PLUS” către SRL „Ioxaleama” privind eliberarea titlului executoriu, restituind cauza spre rejudecare Judecătoriei Bălți sediul Fălești.

La data de 27.05.2021 a primit copia Hotărârii adiționale emise la 30.05.2021 de către Curtea de Arbitraj Economic a Republicii Moldova.

După analiza la hotărârea adițională a Curții de Arbitraj Economic a Republicii Moldova din 30.03.2021 s-a constatat că aceasta este nefondată fiind emisă contrar cadrului legal, motiv din care pe cale de consecință solicită și desființarea acesteia.

Cererea SRL „BPM-PLUS” de emitere a hotărârii adiționale a fost adresată după expirarea termenului de 15 zile de la data primirii, fapt ce contravine art. 30 din Legea cu privire la arbitraj nr. 23-XVI din 22.02.2008.

Deci, în prezenta cauză se constată existența temeiului de desființare a hotărârii arbitrale adiționale, în art. 480 alin. (2) lit. h) Cod de procedură civilă, care stipulează că, Hotărârea arbitrată se desființează în cazul în care (...): h) hotărârea arbitrată încalcă principiile fundamentale ale legislației Republicii Moldova sau bunele moravuri.

Prin încheierea protocolară a Judecătorei Bălți sediul Fălești din 09 iunie 2021 cererea suplimentară a fost primită spre examinare.

Prin încheierea judecătorei Bălți, sediul Fălești din 15 iulie 2021 s-a admis cererea depusă de SRL ”Ioxaleama”, privind desființarea hotărârii arbitrale emisă la 28 noiembrie 2019 de către arbitrul unic al Curții de Arbitraj Economic a Republicii Moldova – Palii Alina în cauza arbitrală nr. 2-15/2018. S-a desființat total hotărârea arbitrală emisă la 28 noiembrie 2019 de către arbitrul unic al Curții de Arbitraj Economic a Republicii Moldova – Palii Alina în cauza arbitrală nr. 2-15/2018, prin care a fost admisă integral acțiunea înaintată de SRL ”BPM-PLUS” împotriva SRL ”Ioxaleama,, privind încasarea datoriei de bază, penalității, dobânzii de întârziere și taxei de arbitraj, prin care s-a dispus încasarea de la SRL ”Ioxaleama” în beneficiul SRL ”BPM-PLUS”, a sumei datoriei de bază de 299632,00 lei, a penalității 299632,88 lei, a dobânzii de întârziere în mărime de 63138,94 și a taxei de arbitraj 18425,69 lei, iar în total suma de 680459, 51 lei (șase sute optzeci mii patru sute optzeci și șapte lei și treizeci și nouă bani). S-a respins cererea depusă de SRL ”BPM-PLUS” și s-a refuzat eliberarea titlului de executare silită a hotărârii arbitrale emisă la 28 noiembrie 2019 de către arbitrul unic al Curții de Arbitraj Economic a Republicii Moldova – Palii Alina în cauza arbitrală nr. 2-15/2018, prin care a fost admisă acțiunea înaintată de SRL ”BPM-PLUS” împotriva SRL ”Ioxaleama,, privind încasarea datoriei de bază, penalității, dobânzii de întârziere și taxei de arbitraj, prin care s-a dispus încasarea de la SRL ”Ioxaleama” în beneficiul SRL ”BPM-PLUS”, a sumei datoriei de bază de 299 632,00 lei, a penalității 299632,88 lei, a dobânzii de întârziere în mărime de 6138,94 și a taxei de arbitraj 18425,69 lei, iar în total suma de 680459, 51 lei (șase sute optzeci mii patru sute optzeci și șapte lei și treizeci și nouă bani).

Solicitarea recurentului:

La 05 august 2021, SRL„BPM Plus,, a declarat recurs, împotriva încheierii din 15.07.2021, solicitând admiterea recursului cu casarea încheierii cu eliberarea titlului executoriu privind încasarea de la SRL „Ioxaleama,, în beneficiul SRL „BPM Plus,, a penalității în sumă de 299262,88 lei, datoriei de bază în sumă de 299632,00 lei, dobânzii de întârziere în mărime de 63138,94 lei, taxei de arbitraj în valoare de 18425,69 lei și a taxei de stat în mărime de 100 lei.

Argumentele părților:

În motivarea cererii de recurs recurenta a invocat următoarele: Consideră că încheierea este pasibilă de casare, deoarece instanța judecătorească nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată, a interpretat eronat legea, a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată.

Astfel, în opinia judecătorului drepturile pârîtului și principiile de drept au fost încălcate din cauza că în cadrul procedurii arbitrale nu au fost antrenați în calitate de martori Colin. S., Ioxa I., de asemenea că arbitrul nu ar fi dat o apreciere probelor aduse de către pârît.

Menționează, că în hotărârea arbitrală nr. 2-15/2018 din 28.11.2019 arbitrul s-a expus în privința antrenării lui Colin Serghei, în calitate de martor, antrenarea acestuia în calitate de intervenient accesoriu nu este în competența instanței de arbitraj.

În ședința din 02.09.2019 instanța de judecată a dispus de a admite cererea pârîtului privind amânarea examinării dosarului și a stabili ședința de examinare a dosarului pentru 07.10.2019, a anexat la materialele dosarului toate actele expediate de către pârît în adresa instanței de judecată, precum și a obligat pârîtul să asigure prezența în ședința stabilită pentru 07.10.2019 a martorului indicat în cadrul ședinței.

Satisfăcând demersul pârîtului de audiere a lui Colin Serghei și Ioxa Igor în calitate martori, judecătorul arbitral a respectat principiul contradictorialității și a încercat să asigure dreptul pârîtului la apărare, însă nici unul din ei nu s-au prezentat la ședință, iar reprezentantul pârîtului nu a asigurat prezența lui Colin Serghei și Ioxa Igor.

Subliniază, că și la examinarea în instanța de arbitraj a cauzei nr. 2-15/2018, hotărârea pe marginea căreia a fost pronunțată la 25.09.2018, iar ulterior a fost desființată din cauza că instanța de arbitraj și-ar fi depășit competența, reprezentantul pârîtului „Ioxaleama,, SRL deasemenea a solicitat instanței să-i audieze în calitate de martori pe marginea litigiului pe Igor Ioxa și Sergei Colin. Instanța de judecată a admis demersul pârîtului și a dispus citarea cetățenilor Igor Ioxa și Serghei Colin în calitate de martori pentru a obține de la ei informații suplimentare și probe cu privire la obiectul litigiului. Igor Ioxa s-a prezentat în instanță, iar Colin Serghei, nu.

Judecătorul arbitral nu era în drept să-l antreneze în proces pe Colin Serghei în calitate pe persoană terță, întrucât în conformitate cu art. 16 CPC RM: Hotărârile, încheierile, ordonanțele și deciziile judecătorești definitive, precum și dispozițiile, cererile, delegațiile, citațiile, alte adresări legale ale instanței judecătorești, sînt obligatorii pentru toate autoritățile publice, asociațiile obștești, persoanele oficiale, organizațiile și persoanele fizice și se execută cu strictețe pe întreg teritoriul Republicii Moldova. Actele, hotărârile, încheierile, delegațiile, citațiile instanțelor de arbitraj în lista menționată nu se includ. Chiar dacă instanța de arbitraj ar fi pronunțat încheierea, atunci conform art. 16 CPC RM aceasta nu ar fi fost avut caracter obligatoriu.

În hotărîrea arbitrală se menționează că în adresa părților a fost expediată notificarea cu indicarea datei, orei și a locului desfășurării ședinței arbitrale (avizul poștal de expediere a notificării recomandate este anexat la dosar). La data de 25.11.2019 în adresa Curții de Arbitraj Economic a RM din partea reprezentantului reclamantului Poronic Dumitru a parvenit o cerere scrisă de explicare a poziției asupra cauzei, în care reclamantul „BPM-Plus,, SRL explică, că la data de 01.08.2015 cu Colin Serghei a fost încheiat contractul de muncă, conform căruia el a fost angajat în funcția de manager în comerț. În conformitate cu fișa postului el nu a fost însărcinat cu obligația de primire a mijloacelor bănești de la cumpărători. În cerere reclamantul a comunicat că, mijloace bănești pentru achitarea facturilor fiscale nr. LB0398770 din 27.03.2017, LB0746669 din 10.05.2017, LB0747765 din 24.05.2017, LB0748495 din 14.06.2017, LB1005183 din 14.07.2017, LB1046287 din 30.08.2017, LB1241523 din 20.09.2017, LB1243453 din 23.10.2017 în casieria sau pe contul de decontare al reclamantului nu au intrat, reclamantul a indicat în cerere, că recipisa prezentată de pârît nu poate servi drept probă, care ar

confirma faptul achitării de către pîrît a costului mărfii livrate în temeiul facturilor fiscale indicate, întrucît ea nu este un document de plată, iar ordinul de încasare, respectiv, pîrîtul nu l-a prezentat nici instanței de judecată, nici reclamantului. În recipisă nu coincide nici suma indicată în cifre cu cea indicată în litere.

Totodată reclamantul consideră că recipisa prezentată de către pîrît nu poate servi drept probă, deoarece nu se cunoaște dacă a fost ea semnată într-adevăr de Colin Serghei. De asemenea reclamantul atrage atenția asupra actului anexat la materialele dosarului nr. 2-15/2018 de predare a mijloacelor bănești din 22.03.2018 la contractul de împrumut nr. 1 din 16.02.2018, precum că Colin Serghei a transmis lui Poronic Dumitru în contul stingerii datoriei suma de patru sute șaptezeci și două mii trei sute douăzeci și șase lei, însă actul de primire-predare nu poate confirma stingerea datoriei de către „Ioxaleama” SRL în beneficiul „BPM-Plus” SRL, deoarece rezultă din contractul de împrumut nr.1 din 16.02.2018 între persoana fizică Poronic Dumitru Victor, în calitate de împrumutător, și Colin Serghei în calitate de împrumutat.

Conform pct. 1.1 al acestui contract: împrumutătorul a transmis în proprietate împrumutatului 1445000 (un milion patru sute patruzeci și cinci mii, 00) MDL.... Conform actului de predare a mijloacelor bănești din 16.02.2018 la contractul de împrumut nr. 1 din 16.02.2018, Colin Serghei a primit de la Poronic Dumitru Victor suma bănească în mărime de un milion patru sute patruzeci și cinci mii lei. În conformitate cu pct. 2.2. împrumutatul se obligă să restituie împrumutul primit de la împrumutător în baza contractului pînă la 23.02.2018.

La data de 28.11.2019 în adresa Curții de Arbitraj Economic a RM a parvenit cererea directorului

„Ioxaleama” SRL, Ioxa Ecaterina, în care pîrîtul solicită de a-l audia pe Serghei Colin în temeiul art.206 alin. 1 CPC RM și de a amâna examinarea cauzei pentru 27.11.2019, orele 11.30. La prezenta cerere a fost anexată cererea scrisă a lui Colin Serghei, în care el în calitate de fost angajat al „BPM-Plus”, SRL, solicită de a amâna ședința din 28.11.2019 pentru luna ianuarie. În ședința din 28.11.2019, examinând cererea pîrîtului, instanța de arbitraj a ajuns la concluzia de a respinge cererea pîrîtului drept neîntemeiată, întrucât în privința asigurării prezenței martorilor și a intervențiilor, instanța s-a expus în ședința din 11.11.2019. Mai mult ca atât, instanța de judecată reține că pîrîtul în cererea sa interpretează incorect aplicarea prevederilor articolului la care face referință, astfel intenționat încearcă să tergiverseze examinarea cauzei. Instanța de arbitraj a dispus de a respinge și cererea parvenită de la Colin Serghei, dat fiind faptul că Colin Serghei, nefiind parte sau reprezentant împuternicit al părților pe marginea cauzei examinate, nu este în drept să solicite amânarea examinării cauzei.

Instanța de judecată consideră eronat, că prin omiterea de a-l audia pe Colin Serghei în calitate de martor la examinarea cauzei respective, deși anterior a admis cererea pîrîtului privitor la audierea acestui martor, instanța arbitrată a încălcat dreptul SRL „Ioxaleama”, la un proces echitabil.

Dimpotrivă, după cum se poate observa din materialele dosarului arbitral, arbitrul a fost de acord să audieze martorii propuși de pîrît, dar totodată a propus să i se asigure prezența acestora, însă, după cum se vede, la ședințele următoare aceștia nu s-au prezentat, iar Colin Serghei a comunicat că nu se poate prezenta.

Menționează că ambii avocați ai pîrîtului nu au participat la ședințe, ci au depus doar demersuri, inclusiv privind amânarea repetată a procesului.

Instanța de judecată indică, că prin hotărârea arbitrală din 28 noiembrie 2019 a fost încălcat dreptul SRL „Ioxaleama” la un proces echitabil garantat de art. 6 paragraf (1) CEDO, art. 20, art. 26 alin. (1) și (2) din și art. art. 4, 20 din Legea cu privire la arbitraj nr. 23-XVI din 22.02.2008,

și din considerentul că, în motivarea hotărârii respective, instanța arbitrată nu s-a pronunțat deloc asupra circumstanțelor și argumentelor invocate de pârâțul SRL „Ioxaleama” în referința sa asupra cererii arbitrate și nici asupra înscrisurilor anexate la referință.

Astfel, pârâțul SRL „Ioxaleama” a invocat în respectiva referință faptul că a executat obligațiile contractuale, prin faptul că a achitat managerului comercial al SRL „BPM-PLUS” Colin Serghei, cu numerar bănesc suma datoriei pentru procurarea cimentului, anexând copia autenticată de pe recipisa a lui Colin Serghei, precum și un act de predare a mijloacelor bănești din 22 martie 2018, potrivit căruia Colin Serghei i-a transmis reprezentantului SRL „BPM-PLUS”. Deși aceste înscrisuri au fost examinate de instanța de arbitraj (conform procesului - verbal al ședinței arbitrajului din 28 noiembrie 2019 - fila nr. 217-219 al dosarului de arbitraj nr. 2-15/2018), la enunțarea concluziilor asupra fondului cauzei din motivarea hotărârii, instanța arbitrală nu s-a pronunțat deloc asupra respectivelor circumstanțe și probe, cu toate că era obligată să furnizeze răspunsurile la întrebările care sunt pertinente pentru rezultatul procesului și necesitau un răspuns special în hotărâre.

Astfel, instanța arbitrală s-a abținut de a da un răspuns special și explicit la cele mai importante întrebări fără a acorda părții care a formulat-o, pârâțul SRL „Ioxaleama”, posibilitatea de a ști dacă acest mijloc de apărare a fost neglijat sau respins.

SRL „BPM-PLUS” și SRL „Ioxaleama”, la pct. 7.5 al contractului de vânzare-cumpărare nr. 2C

din 15.11.2016 au prevăzut că: litigiile se vor examina de către Curtea de Arbitraj Economică care e constituită dintr-un judecător arbitral, numit de către Președintele Curții de Arbitraj Economice conform Regulamentelor acesteia, în temeiul legislației Republicii Moldova. Adică, urmînd principiile menționate mai sus, au convenit să ia în considerare prevederile Regulamentului.

Pentru a face o concluzie corectă despre faptul dacă au fost încălcate de către judecătorul arbitral prevederile art. 30 al Legii RM nr. 23 din 22.02.2008 cu privire la arbitraj, instanța de judecată ar fi trebuit să ia în considerare și prevederile Regulamentului Curții de Arbitraj Economic a RM, întrucât însăși părțile au fost de acord să ia în considerare prevederile acestui Regulament.

La art. 38.1 pct. c) al Regulamentului se menționează că orice judecător din completul de judecată, oricare dintre părți poate solicita emiterea unei hotărâri adiționale, dacă în hotărârea pronunțată completul de judecată nu s-a expus asupra oricărei chestiuni intermediare supuse soluționării de către completul de judecată.

Adică, nu numai partea din momentul primirii hotărârii în termen de 30 de zile se poate adresa în instanța de arbitraj, dar și judecătorul arbitral din oficiu se poate expune într-o hotărâre adițională asupra oricărei chestiuni intermediare, asupra căreia nu s-a expus. Cu toate acestea, judecătorul arbitral a repus în termen și s-a expus în hotărârea adițională.

Și instanța de judecată nu este în drept să aprecieze aplicarea normelor materiale de către instanța de arbitraj. În baza cererii judecătorul arbitral a efectuat repunerea în termenul omis, prin urmare hotărârea adițională o consideră legală, iar desființarea acesteia de către instanța de judecată - ilegală.

La data de 06 septembrie 2021 SRL „Ioxaleama”, a depus referință la cererea de recurs prin care a solicitat respingerea recursului declarat de SRL „BPM Plus”, ca fiind neîntemeiat, cu menținerea fără modificări a încheierii contestate.

Aprecierea instanței de recurs:

În conformitate cu art.423 alin.(1) CPC, încheierea dată în primă instanță poate fi atacată cu recurs, separat de hotărîre, de către părți și de ceilalți participanți la proces în cazurile prevăzute de prezentul cod și de alte legi, precum și în cazurile în care încheierea face imposibilă desfășurarea de mai departe a procesului. Ea se examinează în recurs conform regulilor stabilite de prezentul capitol.

Potrivit prevederilor art.426 alin.(3) CPC RM, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Conform art.425 CPC RM, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Încheierea judecătoreiei Bălți, sediul Fălești a fost emisă la data de 15 iulie 2021. În adresa părților de către instanța de judecată a fost expediat prin poștă copia încheierii din 15.07.2021 la data de 15.07.2021, copia încheierii fiind recepționată de către Poronic Dumitru la data de 23.07.2021. Cererea de recurs împotriva încheierii din 15 iulie 2021, de către SRL „BPM PLUS”, a fost depusă la data de 05 august 2021, fapt confirmat prin plicul anexat la prezenta cauză, înregistrată la judecătoria Bălți, sediul Fălești la data de 10.08.2021, fapt confirmat prin ștampila judecătoreiei.

Astfel, recurenta SRL „BPM PLUS”, a depus recursul în termenul prevăzut de lege.

Analizând argumentele recursului și studiind materialele dosarului, Colegiul civil consideră că recursul împotriva încheierii din 15 iulie 2021 urmează a fi respins din următoarele considerente.

În conformitate cu art.427 lit.a) CPC RM, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept: a) să respingă recursul și să mențină încheierea;

Actele cauzei atestă, că la data de 15.11.2016 între SRL „BPM-Plus”, și SRL „Ioxaleama”, a fost încheiat contractul de vânzare cumpărare nr.2021. În pct. 7.5 din Contract este inserată clauza arbitrală, potrivit căreia „orice litigiu, în special apărut din sau în legătură cu prezentul contract, inclusiv la încheierea, executarea și încetarea acestuia, poate fi examinat la aprecierea persoanei drepturile căreia i-au fost încălcate, atât în instanța competentă cât și de către Curtea de Arbitraj Economic a Asociației de Arbitraj din Republica Moldova.

În urma procesului de executare a contractului menționat a apărut un litigiu dintre părți, drept urmare, la 23.07.2019 SRL „BPM-Plus”, s-a adresat cu o cerere de arbitraj la Curtea de Arbitraj Economică a Republicii Moldova către SRL „Ioxaleama”, privind încasarea datoriei, dobînzii de întârziere, penalității și a contravalorilor taxei de arbitraj.

Prin hotărîrea Curții de Arbitraj Economic a Republicii Moldova din 28.11.2019, pronunțată în cauza la cererea de arbitraj, înaintată de SRL „BPM-PLUS” către SRL „Ioxaleama” cu privire la încasarea sumei datoriei, penalității și taxei de arbitraj au fost admise integral pretențiile reclamantei SRL „BPM PLUS”, fiind încasate de la SRL „Ioxaleama” suma de 299632 lei cu titlu de datorie, a penalității în mărime de 299262,88 lei, a contravalorii taxei de arbitraj în mărime de 63138,94 lei și a taxei de arbitraj de 18425,69 lei.

La data de 02 ianuarie 2020, SRL „Ioxaleama”, s-a adresat judecătoreiei Bălți, sediul Fălești cu cerere în judecată către SRL „BPM-Plus”, solicitînd desființarea hotărîrii arbitrale a Curții de Arbitraj Economic a Republicii Moldova din 28.11.2019.

La data de 05.03.2020 SRL „BPM-Plus”, a înaintat instanței de fond o cerere către SRL „Ioxaleama”, cu privire la eliberarea titlului executoriu la Hotărîrea Curții de Arbitraj Economic din 28.11.2019.

Prin încheierea judecătoreiei Bălți sediul Fălești din 10.11.2020 s-a dispus conexarea cauzelor civile la cererea depusă de SRL „BPM-Plus,, către SRL „Ioxaleama,, privind eliberarea titlului executoriu în temeiul hotărârii arbitrale, la cauza inițiată la cererea depusă de SRL„Ioxaleama,, către SRL„BPM-Plus,, cu privire la desființarea hotărârii arbitrale.

Prin încheierea din 24 decembrie 2020 a judecătoreiei Bălți, sediul Fălești s-a dispus admiterea cererii SRL „Ioxaleama”, desființarea totală a hotărârii arbitrale emisă la 28 noiembrie 2019 de către arbitrul unic al Curții de Arbitraj Economic a Republicii Moldova - Palii Alina în cauza arbitrală nr. 2-15/2018, prin care a fost admisă integral acțiunea înaintată de SRL ”BPM-PLUS” împotriva SRL ”Ioxaleama”, privind încasarea datoriei de bază, penalității, dobânzii de întârziere și taxei de arbitraj, prin care s-a dispus încasarea de la SRL „Ioxaleama” în beneficiul SRL ”BPM-PLUS”, a sumei datoriei de bază de 299632,00 lei, a penalității 299632,88 lei, a dobânzii de întârziere în mărime de 63138,94 și a taxei de arbitraj 18425,69 lei, iar în total suma de 680459,51 lei și s-a respins cererea SRL ”BPM-PLUS” către SRL ”Ioxaleama”, cu privire la eliberarea titlului executoriu.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 15.04.2021 s-a casat încheierea Judecătoreiei Bălți, sediul Fălești din 24 decembrie 2020 în pricina civilă la SRL „Ioxaleama” împotriva SRL „BPM-PLUS” cu privire la desființarea hotărârii arbitrale și cererea SRL „BPM-PLUS” către SRL „Ioxaleama” privind eliberarea titlului executoriu, restituind cauza spre rejudecare Judecătoreiei Bălți sediul Fălești (f.d.153-159,vol.1).

La data de 09 iunie 2021 avocatul Frecăuțanu Iuri în interesele SRL „Ioxaleama,, a depus o cerere suplimentară privind desființarea hotărârii arbitrale adiționale a Curții de Arbitraj Economic a Republicii Moldova din 30.03.2021.

Prin încheierea judecătoreiei Bălți, sediul Fălești din 15 iulie 2021 s-a admis cererea depusă de SRL ”Ioxaleama”, privind desființarea hotărârii arbitrale emisă la 28 noiembrie 2019 de către arbitrul unic al Curții de Arbitraj Economic a Republicii Moldova – Palii Alina în cauza arbitrală nr. 2-15/2018. S-a desființat total hotărârea arbitrală emisă la 28 noiembrie 2019 de către arbitrul unic al Curții de Arbitraj Economic a Republicii Moldova – Palii Alina în cauza arbitrală nr. 2-15/2018, prin care a fost admisă integral acțiunea înaintată de SRL ”BPM-PLUS” împotriva SRL ”Ioxaleama,, privind încasarea datoriei de bază, penalității, dobânzii de întârziere și taxei de arbitraj, prin care s-a dispus încasarea de la SRL ”Ioxaleama” în beneficiul SRL ”BPM-PLUS”, a sumei datoriei de bază de 299632,00 lei, a penalității 299632,88 lei, a dobânzii de întârziere în mărime de 63138,94 și a taxei de arbitraj 18425,69 lei, iar în total suma de 680459, 51 lei (șase sute optzeci mii patru sute optzeci și șapte lei și treizeci și nouă bani). S-a respins cererea depusă de SRL ”BPM-PLUS” și s-a refuzat eliberarea titlului de executare silită a hotărârii arbitrale emisă la 28 noiembrie 2019 de către arbitrul unic al Curții de Arbitraj Economic a Republicii Moldova – Palii Alina în cauza arbitrală nr. 2-15/2018, prin care a fost admisă acțiunea înaintată de SRL ”BPM-PLUS” împotriva SRL ”Ioxaleama,, privind încasarea datoriei de bază, penalității, dobânzii de întârziere și taxei de arbitraj, prin care s-a dispus încasarea de la SRL ”Ioxaleama” în beneficiul SRL ”BPM-PLUS”, a sumei datoriei de bază de 299 632,00 lei, a penalității 299632,88 lei, a dobânzii de întârziere în mărime de 6138,94 și a taxei de arbitraj 18425,69 lei, iar în total suma de 680459, 51 lei (șase sute optzeci mii patru sute optzeci și șapte lei și treizeci și nouă bani).

Nefiind de acord cu încheierea instanței de fond din 15 iulie 2021, SRL„BMP-Plus,, a depus cerere de recurs, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii cu eliberarea titlului executoriu privind încasarea de la SRL„Ioxaleama,, în beneficiul SRL„BPM-Plus,, a sumei totale spre încasare în mărime de 680559,51 lei.

Conform art. 477 alin.(1) CPC, hotărîrea arbitrală pronunțată pe teritoriul Republicii Moldova poate fi contestată în instanța care ar fi fost competentă să examineze cauza civilă în lipsa clauzei de arbitraj, de către părțile în arbitraj, înaintînd o cerere de desființare a hotărîrii arbitrale în conformitate cu art.479.

Potrivit prevederilor art.480 CPC, hotărîrea arbitrală se desființează numai în cazurile prevăzute de prezentul articol. Hotărîrea arbitrală se desființează în cazul cînd partea care cere desființarea hotărîrii prezintă în judecată probe despre faptul că:

- a) litigiul examinat de arbitraj nu poate fi, potrivit legii, obiectul dezbaterii arbitrale;
- b) convenția arbitrală este nulă în temeiul legii;
- c) hotărîrea arbitrală nu cuprinde dispozitivul și temeiurile, locul și data pronunțării ori nu este semnată de arbitri;
- d) dispozitivul hotărîrii arbitrale cuprinde dispoziții care nu pot fi executate;
- e) arbitrajul nu a fost constituit sau procedura arbitrală nu este în conformitate cu convenția arbitrală;
- f) partea interesată nu a fost înștiințată legal despre alegerea (numirea) arbitrilor sau despre dezbaterile arbitrale, inclusiv despre locul, data și ora ședinței arbitrale sau, din alte motive întemeiate, nu s-a putut prezenta în fața arbitrajului pentru a da explicații;
- g) arbitrajul s-a pronunțat asupra unui litigiu care nu este prevăzut de convenția arbitrală ori care nu se înscrie în condițiile convenției, ori hotărîrea arbitrală conține dispoziții în probleme ce depășesc limitele convenției arbitrale. Dacă dispozițiile în problemele cuprinse în convenția arbitrală pot fi separate de dispozițiile care nu decurg din convenție, instanța judecătorească poate desființa numai acea parte a hotărîrii arbitrale în care se conțin dispoziții ce nu se înscriu în convenția arbitrală;
- h) hotărîrea arbitrală încalcă principiile fundamentale ale legislației Republicii Moldova sau bunele moravuri.

Potrivit art. 482 alin.(1) CPC, problema eliberării titlului de executare silită a hotărîrii arbitrale se examinează de instanța care ar fi fost competentă să examineze cauza civilă în lipsa clauzei de arbitraj la cererea părții în arbitraj care a avut cîștig de cauză.

În conformitate cu art. 31 alin.(1) al Legii cu privire la arbitraj nr. 23 din 22 februarie 2008 hotărîrea arbitrală poate fi contestată de orice parte printr-o cerere în anulare adresată instanței de judecată competente în termen de 3 luni din ziua primirii hotărîrii arbitrale de către partea care a depus cererea de anulare.

Astfel instanța constată că acțiunile intentate de SRL "Ioxaleama,, și respectiv SRL "BPM-Plus" au fost depuse în instanța competentă, cu respectarea termenului de 3 luni din ziua primirii hotărîrii arbitrale.

Ce ține de fondul cauzei instanța reține că SRL "Ioxaleama" în susținerea poziției în latura desființării hotărîrii arbitrale a invocat două temeiuri și anume: partea interesată nu s-a putut prezenta în fața arbitrajului pentru a da explicații și hotărîrea arbitrală încalcă principiile fundamentale ale legislației Republicii Moldova.

Raportînd normele sus citate la speța dată, Colegiul consideră, că instanța de fond, corect a constatat existența temeiului de desființare a hotărîrii arbitrale emise la data de 28.11.2019 de către arbitrul unic al Curții de Arbitraj Economic al Republicii Moldova, Palii Aliona în baza prevederilor art.480 alin.(2), lit.h) CPC, or, la examinarea cauzei arbitrale și adoptarea hotărîrii din 28.11.2019 a fost încălcat dreptul SRL,,Ioxaleama,, la un proces echitabil, au fost încălcate principiile fundamentale ale legislației Republicii Moldova, și anume principiul legalității,

dreptății, precum și obligația de a respecta drepturile și libertățile fundamentale ale persoanelor fizice și juridice.

Astfel, la examinarea cauzei arbitrale nr. 2-15/2018 de către arbitrul unic al Curții de Arbitraj Economic a Republicii Moldova – Paliu Alina, pârâta SRL ”Ioxaleama” a invocat în referința depusă asupra cererii arbitrale a SRL ”BPM-PLUS”, privind încasarea datoriei, faptul că și-a executat obligația de plată a prețului pentru bunurile cumpărate. În susținerea poziției date SRL ”Ioxaleama” a prezentat mai multe înscrisuri cât și a solicitat audierea la examinarea cauzei arbitrale a lui Colin Serghei (fostul manager regional al SRL ”BPM-PLUS”) în calitate de martor.

Conform procesului– verbal al ședinței arbitrajului din 02 septembrie 2019, instanța de arbitraj a acceptat ca fiind pertinente cazului probele administrate de SRL ”Ioxaleama”, dispunând prin încheiere protocolară anexarea la dosar a probelor scrise cât și audierea martorului solicitat de pârât. Ulterior, deși martorul Colin Serghei a informat instanța de arbitraj despre imposibilitatea prezentării la ședința de arbitraj din 28 noiembrie 2019, instanța de arbitraj a trecut la examinarea cauzei în fond fără a se expune asupra decăderii SRL ”Ioxaleama” din proba cu martorul Colin Serghei, fapt care era obligatoriu având în vedere că exista o încheiere prin care a admis cererea de audiere a acestui martor.

Sucesiv, Colegiul relevă că, prin omiterea de a-l audia pe Colin Serghei în calitate de martor la examinarea cauzei respective, deși anterior a admis cererea pârâtului privitor la audierea acestui martor, instanța de fond corect a stabilit precum că instanța arbitrală a încălcat dreptul SRL ”Ioxaleama” la un proces echitabil. Or, în așa mod a fost obstrucționat dreptul SRL ”Ioxaleama” ca parte a procesului la apărare efectivă, cu respectarea dreptului egalității armelor și a principiului contradictorialității.

La caz este de menționat că, prin hotărârea arbitrală din 28 noiembrie 2019 a fost încălcat dreptul SRL ”Ioxaleama” la un proces echitabil garantat de art. 6 paragraf (1) CEDO, art. 20, art. 26 alin. (1) și (2) din Constituția Republicii Moldova și art. art. 4, 20 din Legea cu privire la arbitraj nr. 23-XVI din 22.02.2008, și din considerentul că, în motivarea hotărârii respective instanța arbitrală nu s-a pronunțat deloc asupra circumstanțelor și argumentelor invocate de pârâtul SRL ”Ioxaleama” în referința sa asupra cererii arbitrale și nici asupra înscrisurilor anexate la referință.

Astfel, pârâtul/intimta SRL ”Ioxaleama” a invocat în respectiva referință faptul că a executat obligațiile contractuale, prin faptul că a achitat managerului comercial al SRL ”BPM-PLUS” Colin Serghei, în numerar bănesc suma datoriei pentru procurarea cimentului, anexând copia autenticată de pe recipisa a lui Colin Serghei, precum și un act de predare a mijloacelor bănești din 22 martie 2018, potrivit căruia Colin Serghei le-a transmis reprezentantului SRL ”BPM-PLUS”.

Deși aceste înscrisuri au fost examinate de instanța de arbitraj (conform procesului – verbal al ședinței arbitrajului din 28 noiembrie 2019 – fila nr. 217-219 al dosarului de arbitraj nr. 2-15/2018), la enunțarea concluziilor asupra fondului cauzei din motivarea hotărârii, instanța arbitrală nu s-a pronunțat deloc asupra respectivelor circumstanțe și probe, cu toate că era obligată să furnizeze răspunsurile la întrebările care sunt pertinente pentru rezultatul procesului și necesitau un răspuns special în hotărâre. Astfel, instanța arbitrală s-a abținut de a da un răspuns special și explicit la cele mai importante întrebări, fără a acorda părții care a formulat-o, SRL ”Ioxaleama”, posibilitatea de a ști dacă acest mijloc de apărare a fost neglijat sau respins.

Potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, dreptul la un proces echitabil, garantat de art. 6 § 1 CEDO, prezumă dreptul la o hotărâre judecătorească motivată. Instanțele

naționale sunt obligate să-și motiveze soluțiile și concluziile, să furnizeze răspunsurile la întrebările care sunt pertinente pentru rezultatul procesului și necesită un răspuns special în hotărâre. În cazul în care instanța de judecată se abține de a da un răspuns special și explicit la cele mai importante întrebări, fără a acorda părții care a formulat-o posibilitatea de a ști dacă acest mijloc de apărare a fost neglijat sau respins, acest fapt se va considera o încălcare a art. 6 paragraf 1 CEDO

Instanța la adoptarea prezentei încheieri corect a respins argumentul SRL „Ioxaleama”, în partea ce ține de neînștiințarea sa despre numirea arbitrilor întrucât, circumstanță care ar constitui temei de nulitate al hotărârii arbitrale prevăzut de art. 480 alin.(2) lit. f) CPC RM.

Astfel, conform art. 12 alin. (2) al Legii cu privire la arbitraj arbitrii sunt numiți sau înlocuiți potrivit convenției de arbitraj.

În pct. 7.5 din Contractul de vânzare cumpărare nr. 2021 din 15 noiembrie 2016 SRL ”BPM-PLUS” și SRL „Ioxaleama” au convenit ca „orice litigiu, în special apărut din sau în legătură cu prezentul contract, inclusiv la încheierea, executarea și încetarea acestuia, poate fi examinat la aprecierea persoanei drepturile căreia i-au fost încălcate, atât în instanța competentă cât și de către Curtea de Arbitraj Economic a Asociației de Arbitraj din Republica Moldova, constituită dintr-un arbitru numit de către președintele Curții de Arbitraj Economic. Limba procedurii arbitrale va fi limba rusă și locul desfășurării procedurii arbitrale va fi mu. Chișinău”

Prin această clauză părțile au convenit asupra unor elemente relevante, și anume: a) că litigiile care vor apărea între părți, vor fi soluționate de Curtea de Arbitraj Economic; b) că litigiul/litigiile

va fi soluționat de un arbitru unic; c) că arbitru unic va fi numit de Președintele Curții de Arbitraj Economic, d) limba procedurii arbitrale va fi cea ”rusă”; și e) că locul amplasării arbitrajului este mun. Chișinău.

Astfel, întrucât prin convenția de arbitraj, părțile au împuternicit Președintele Curții de Arbitraj Economic de a fi numit/identificat arbitrilor concret care va soluționa litigiul/litigiile care vor apărea între ele, nu era necesară notificarea scrisă a SRL „Ioxaleama”, prin care aceasta din urmă să fi fost invitată să numească arbitrul, conform art. 12 alin.(3) al Legii cu privire la arbitraj. Ulterior, după numirea arbitrilor unic de Președintele Curții de Arbitraj Economic, SRL ”Ioxaleama” a fost înștiințată prin notificările corespunzătoare despre numirea arbitrilor unic și despre toate celelalte acțiuni procesuale, inclusiv despre locul, data și ora dezbaterilor arbitrale.

Aceste fapt sunt confirmate prin corespondența care a avut loc între Curtea de Arbitraj Economic a Republicii Moldova și părțile în cauza arbitrală, descrisă amănunțit în partea descriptivă a hotărârii arbitrale din 28 noiembrie 2019.

În susținerea cererii sale privind desființarea hotărârii arbitrale din 28 noiembrie 2019 SRL ”Ioxaleama” a mai invocat și temeiurile prevăzute la art. 481 alin.(4) Codul de procedură civilă, care prevede că, dacă hotărârea arbitrală a fost desființată total sau parțial din cauza nulității convenției arbitrale sau dacă hotărârea a fost emisă într-un litigiu neprevăzut de convenția arbitrală ori nu se înscrie în condițiile convenției, ori conține dispoziții în probleme care nu s-au cerut conform convenției arbitrale, părțile în arbitraj se pot adresa, pentru soluționarea unui astfel de litigiu, în judecată în conformitate cu regulile generale din prezentul cod.

Cu referire la cerința înaintată de către SRL ”Ioxaleama” referitor la desființarea hotărârii adiționale a Curții de Arbitraj Economic a Republicii Moldova din 30 martie 2021, instanța de asemenea corect a ajuns la concluzia de admitere a acestei cerințe reeșind din următoarele:

Potrivit art. 30 alin.(1) al Legii cu privire la arbitraj dacă, în hotărârea sa, arbitrajul nu s-a pronunțat asupra unui capăt de cerere, oricare dintre părți sau dintre arbitri, din oficiu, poate

solicita, în termen de 15 zile de la data primirii sau, după caz, de la data pronunțării hotărârii, completarea acesteia.

Astfel instanța reține că, legislația în vigoare, printr-o normă imperativă prevede expres termenul de 15 zile de la primirea hotărârii, în care părțile pot solicita instanței de arbitraj, completarea hotărârii prin emiterea unei hotărâri adiționale. SRL ”BPM-PLUS” a primit hotărârea arbitrală la 05 decembrie 2019, conform avizului de recepție anexat la materialele dosarului de arbitraj nr. 2-15/2018, Vol. 1, cererea SRL ”BPM-PLUS” pentru adoptarea hotărârii adiționale de interpretare a hotărârii a fost înregistrată la Curtea de Arbitraj Economic al Republicii Moldova la 10 februarie 2021 deci la mai mult de 1 an de zile de la primirea hotărârii arbitrale.

Respectiv, primirea spre examinare a cererii de adoptare a hotărârii arbitrale adiționale a fost făcută cu încălcarea normei imperative, fapt ce duce la nulitatea acesteia.

Reeșind din faptul că instanța de fond a constatat existența temeiurilor de desființare a hotărârii arbitrale, corect a ajuns la concluzia de a respinge cererea SRL „BPM Plus,, privind eliberarea titlului executoriu în temeiul hotărârii arbitrale din 28.11.2019, or, titlul executoriu urmează a fi eliberat la rămânerea definitivă a unei hotărâri, în acest sens hotărârea fiind desființată.

Din considerentele menționate și având în vedere că Judecătoria Bălți, sediul Fălești din 15 iulie 2021 a examinat cauza sub toate aspectele, cu respectarea normelor de drept material, procedural și a emis o încheiere legală, iar argumentele din recurs sînt neîntemeiate și poartă caracter declarativ, Colegiul civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Bălți ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea contestată.

În conformitate cu art. 425, art.427 lit.a) CPC RM, Colegiul civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Bălți, -

Decide:

Se respinge recursul declarat de SRL „BPM-Plus,,.

Se menține încheierea judecătorei Bălți, sediul Fălești din 15 iulie 2021, adoptată în cauza civilă la cererea înaintată de SRL ”Ioxaleama” către SRL ”BPM-PLUS”, cu privire la desființarea hotărârii arbitrale a Curții de Arbitraj Economic a Republicii Moldova din 28 noiembrie 2019, și cererea depusă SRL ”BPM-PLUS” împotriva SRL ”Ioxaleama,, cu privire la eliberarea titlului executoriu în temeiul hotărârii arbitrale emisă la 28 noiembrie 2019.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței, judecătorul

Iulia Grosu

Judecătorii

Adriana Garbuz

Andrian Ciobanu